

Бекітілді
№27 «Ақбота» б.б. директоры
Кошкинова Г.М.
№1 пед.көнес
31.08.2021 ж.

Мектепалды даярлық «Ақжелкен» тобының «Жас зерттеуші»
вариативті компоненті бойынша перспективтік жоспары.
2021-2022 оқу жылы

Мақсаты:

Балалардың зерттеу іс-әрекетіне, ізденушілікке деген қызығушылығын қалыптастыру, шығармашылық қабілетін ашу, зерттеу әдістерін үйрету, шығармашылық тұлға қалыптастыру.

Міндеттері:

Баланы заттардың әр түрлі қасиеттерімен (қатты, жұмсақ, ауыр, жеңіл және т.б.) таныстыру.

Қозғалыстың негізгі типтерімен және сипаттамаларымен: жылдамдықпен, бағыттармен таныстыру.

Эксперимент барысында танымдық белсенділікті дамыту.

Іздеу әрекеттеріне қызығушылықты қалыптастыру

Қажетті іс-әрекеттер тізбегін қатаң сақтау қабілетін тәрбиелеу.

Табиғатқа деген құрмет сезімін тәрбиелеу.

Тәжірибелер жүргізу кезінде қауіпсіздік ережелерін орындау тәжірибесін қалыптастыру.

Балалар - қоршаған ортадан түрлі ақпараттарды жинай білетін зерттеушілер. Олар өздерінің әлемін бақылау және тәжірибе жасау арқылы түсіне алады. Балалар-дың білуге деген табиғи құмарлықтары танымға ауысады. Кішкентай балалардың зерттеу процесіне қатысқаны аса маңызды.

Кішкентай балалар қандай «ашылымдарды» жасай алады? Шын мәнінде, ол өзіндік әрекеттер мен қарапайым тәжірибелер арқылы өзі үшін көптеген жаңалықтарға құмар болады. Бұл әрекеттері балалар үшін жаңа білімдерге жетуге мүмкіндік береді.

«Жас зерттеуші» вариативтік компонент балаға бағытталған бағдарлама үшін өте маңызды болып табылады, себебі оның басты қағидаларының бірі – өзіндік тәжірибе, сынақтар және ашылымдар арқылы оқыту.

Қазіргі кезеңдегі білім беру ісінің негізгі нысаны – жас ұрпақтың біліктілігін қалыптастырып қана қоймай, олардың бойында ақпаратты өздері іздеп табатын және талдай алатын, сондай-ақ ұтымды пайдалана білетін, жылдам өзгеріп жатқан бүгінгі дүниеге лайықты өмір сүріп, қызмет жасауға қабілетті тұлғалық қасиеттерді қалыптастыру болып отыр. Сондықтан бәсекеге қабілетті шығармашыл тұлғаны қалыптастыру үшін зерттеу-ізденушілік жұмыстарды мектепке дейінгі ұйымнан бастау қажет. Осы орайда балаларға танымдық іс-әрекетке баулу; жүйелі түрде қатыстыру негізінде жан - жақты тәрбиелеу мақсатында МАД топ бүлдіршіндеріне «Жас зерттеушілер» вариативтік компоненті тандалды.

Экологиялық тәрбие бағыты бойынша «Жас зерттеуші» вариативтік компонентінің перспективтік жоспары.

№	Тақырыбы	Мақсаты	
1	"Аквариумдағы балықтар".	Балаларға табиғат бұрышындағы жануарларға (балыққа) күтім жасаудың қарапайым тәсілдерін меңгерту; аквариум туралы білімдерін пысықтау; тілін, ойын дамыту; табиғат әлеміне қамқорлықты, эмоционалды-жағымды қатынасты қалыптастыру; ұқыптылыққа, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу.	1
2	"Үй жануарлардың төлдері (күшік)".	Балаларды үй жануарларының бірі күшікпен таныстыру; ересектердің көмегімен күшікке қамқорлық жасай білуге дағдыландыру; ақыл-ойын дамыту; баланың қоршаған ортаға деген сүйіспеншілігін арттыру, адамгершілікке, имандылыққа тәрбиелеу.	1
3	"Жер әлемі"	Табиғи нысандар мен құбылыстарды бақылау білігі мен дағдыларын қалыптастыру; ауа мен судың ластану себептерін, себеп-салдарлық байланыстарды түсіндіру; су мен ауаның қасиеттерін тәжірибелер жасау арқылы анықтау; логикалық ойлау қабілетін, сөздік қорын дамыту; табиғатты сақтауға жауапкершілік сезімдерін тәрбиелеу.	1
4	"Елімнің байлығы - тұз"	Балаларды өлі табиғаттың компоненттерімен және қасиеттерімен таныстыру; тұздың өмірдегі рөлімен таныстыру; өздігінен тәжірибе жасауға деген қызығушылықтарын молайту; өз ойлары мен пікірлерін айта білуге үйрету; тіл байлығын белсендіру; экология негіздері арқылы қоршаған ортаға деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу.	1
5	"Алтын күз".	Табиғи нысандар мен құбылыстарды бақылау білігі мен дағдыларын қалыптастыру; табиғат құбылыстарындағы себеп-салдарлық байланыстарды анықтай білу; күздің ерекшеліктерін түсіндіру; сөздік қорын, зейінін дамыту; табиғаттың сұлулығын түсініп, табиғат аясындағы қарапайым мінез-құлық ережелерін сақтап, табиғатқа қамқор болуға тәрбиелеу.	1
6	"Бау-бақшамыз - сәніміз!"	Өсімдіктердің өсіп, дамуы және өсімдіктердің өсіп, өнуіне судың маңызы туралы түсініктерін қалыптастыру; табиғатта өзін ұстаудың қарапайым ережелері туралы білімдерін қалыптастыру; жеміс–жидектер мен көкөністер туралы түсініктерін кеңейту; қойылған сұраққа толық жауап беруге төселдіріп, сөйлеу мәдениетін дамыту; ұқыптылыққа, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу	1

7	"Жыл құстары"	Балаларға құстар туралы білім беру, құстардың адам өміріндегі пайдасы туралы түсініктерін кеңейту; құстар туралы тақпақтар мен жұмбақ шешу арқылы балалардың тілдік қорын жетілдіру; табиғатқа деген сүйіспеншілікке, қамқорлық қатынасқа, табиғатты сақтауға жауапкершілік сезімдерін тәрбиелеу	1
8	"Жыл құстары"	Балаларға құстар туралы білім беру, құстардың адам өміріндегі пайдасы туралы түсініктерін кеңейту; құстар туралы тақпақтар мен жұмбақ шешу арқылы балалардың тілдік қорын жетілдіру; табиғатқа деген сүйіспеншілікке, қамқорлық қатынасқа, табиғатты сақтауға жауапкершілік сезімдерін тәрбиелеу.	1
9	"Саңырауқұлақтар құпиясы"	Саңырауқұлақтардың табиғаттағы және адам өміріндегі маңызы туралы түсінік беру, улы саңырауқұлақтардың адам өміріне қауіпті екендігі туралы түсінік беру, балалардың күз туралы білімін қалыптастыру; күзгі табиғат ерекшеліктерін еске алу; балалардың есте сақтау, ойлау қабілетін дамыту; табиғат әлеміне қамқорлықты, эмоционалды-жағымды қатынасты қалыптастыру.	1
10	"Желдің күші"	Балалардың жел туралы түсініктерін қалыптастыру; желмен тәжірибелік жұмыс жасауға үйрету; баланың ойда сақтау қабілетін, тіл байлығын, белсенділігін, шеберлігін дамыту; балаларды табиғатты қорғауға және жаңашылыққа, сезімталдыққа тәрбиелеу.	1
11	"Жабайы аңдар"	Әрбір аңның атын дұрыс атауға жаттықтыру және олардың тіршілік ететін ортасы туралы түсініктерін бекіту; жабайы аңдарға байланысты көрнекіліктер пайдалана отырып, балалардың ой-өрісін, тілін дамыту; балалардың аңдарға деген сүйіспеншілік сезімдерін арттырып, аңдардың түрлеріне көңіл аудартып, оларға қамқорлықпен қарауға тәрбиелеу.	1
12	"Сиқырлы магнит елінде"	Балаларды магнитпен және оның қасиеттерімен таныстыру, заттарды бақылауды үйрету, білімдерін бекіту; ойлау қабілеттерін дамыту; қоршаған ортаның құпиясын табуға және қорғауға тәрбиелеу; бірігіп жұмыс жасауға, бір-бірін құрметтеуге және шыдамдылыққа тәрбиелеу.	1

13	"Қысқы тіршілік"	Балалардың қыс мезгілі туралы түсінігін кеңейту, қыс мезгіліне тән белгілерді білу және таба алуға үйрету; қыс мезгілінің сұлулығын тамашалай білуге, табиғаттың ерекшелігін сезіне білуге үйрету; қоршаған ортамен танысу арқылы баланың ой – өрісін дамыту; табиғатты қорғап, аялауға және әсемдігін бағалай білуге тәрбиелеу.	1
14	"Менің Отаным-Қазақстан. Еліміздің рәміздері"	Туған өлке туралы мәлімет беру, отбасында туған жерге деген сүйіспеншілік сезімдерін дамыту; туған жерінің табиғатын, қалаларын, өзендерін білуге жаттықтыру; суреттер бойынша сипаттау әңгімелерін құрастыруды үйрету; жай және күрделі сөйлемдерді қолдана алу біліктілігін дамыту; Отанға деген сүйіспеншілікке, Отанын сүюге тәрбиелеу.	1
15	"Көрікті шырша	қыс мезгіліндегі мерекелер жайлы білімдерін кеңейту; шырша туралы білімдерін толықтыру, табиғатта өзін ұстаудың қарапайым ережесін қалыптастыру; сурет бойынша әңгіме құрастыру арқылы ойлау қабілеттерін, тілін дамыту; өсімдіктер әлеміне сүйіспеншілікке тәрбиелеу.	1
16	: "Ғажайып сыйлықтар".	Кітап - сарқылмас рухани қазына дей келе, білімнің кітап арқылы берілетін ұғындыру, кітаптың адам өміріндегі маңызы, ғылым мен білімнің пайдасы жайлы түсіндіру; кітапқа деген қызығушылықтарын арттыру, балалардың қағаз туралы түсініктерін бекіту, қағаздың қасиеттерімен таныстыру; балалардың ойлау қабілетін дамыту; білімге деген құштарлығын арттыру, кітапты күтіп ұстауға тәрбиелеу.	1
17	"Туған өлкедегі қыс".	балалардың қыс мезгілі туралы білімдерін нақтылау, қыс мезгіліне тән белгілерді білу және таба алуға үйрету; қыс мезгіліндегі жануарлар өміріндегі өзгерістер туралы түсініктерін тиянақтау; адамның қысқы еңбегі туралы білімдерін бекіту; балалардың табиғатқа деген қамқорлық қарым-қатынасын ынталандыру және қолдау.	1
18	: "Ақ ұлпа қар".	Қар жайлы білімдерін кеңейту, қардың қасиетін тәжірибе арқылы аша отырып, өзгеріске түсетінін түсіндіру; оның негізгі ерекшеліктерін нақтылай дәлелдей білуге үйрету; өз ойларын толық жеткізе білуге дағдыландыру, ойлау қабілеттерін дамыту, сөздік қорларын молайту; табиғатқа қамқорлық қатынасты тәрбиелеу.	1

19	"Жабайы аңдар".	Мақсаты: ормандағы аңдардың қысқы тіршілігі, олардың қысқы табиғатқа бейімделуі туралы түсінік беру; балаларды аңдарды сипаттауға, салыстыра білуге жаттықтыру, табиғатқа деген қызығушылықтарын туғызу; есте сақтау, ойлау қабілеттерін дамыту; аңдарды қорғауға, оларға қамқор болуға тәрбиелеу.	1
20	"Қыстайтын құстар".	Балалардың қыстап қалатын құстар туралы түсініктерін кеңейту; құстардың тіршілігіндегі басты ерекшелігі: ең қажетті жағдайы және өлі табиғаттағы болатын өзгерістердің тірі табиғатқа әсері туралы мәлімет беру; ой-өрісін, дүниетанымын, көру, шығармашылық қабілеттерін дамыту; балалардың табиғатқа деген қамқорлық қарым-қатынасын ынталандыру және қолдау; құстар әлеміне сүйіспеншілікке тәрбиелеу.	1
21	"Менің мысығым".	мысыққа күтім жасау дағдыларын қалыптастыру; мысықтың сыртқы түрі туралы білімін нақтылау; сөздік қорын байыту; тірі табиғатқа деген сүйіспеншілікке, оны қорғай білуге ынтасын тәрбиелеу.	1
22	"Кішкентай зерттеушілер»	Түрлі мамандық түрлері туралы түсінік беру; мамандық иелерінің қызметі және олардың еңбегімен таныстыра отырып, олардың маңыздылығы туралы білім беру; балардың ойлау қабілетін, сөздік қорын дамыту; әр түрлі мамандық түрлеріне қызығушылығын тудыру және еңбек адамдарына құрмет сезіммен қарауға тәрбиелеу.	1
23	"Үйдегі тұрмыстық техника»	Адам көмекшілері туралы білімдерін кеңейту, адам өміріне және еңбек етуінде көмекші болатын электр тоғы, тұрмыстық техника туралы білімдерін арттыру; балалардың назарына заттардың адам үшін қызмет ететіндігіне және заттарға ұқыптылықпен қарауға үйрету; техниканы адам жасап шығарғанын түсіндіру; үлкендердің еңбегіне құрмет көрсете білуге тәрбиелеу.	1
24	"Дәрілік өсімдіктер".	Балалардың денсаулық, оны сақтау туралы түсініктерін кеңейту, өз денсаулығын күте білуге үйрету, салауатты өмір салтын қалыптастыру; дәрілік шөптердің емдік қасиеттеріне тоқталу; көру, есте сақтау қабілеттерін дамыту; балаларды өсімдіктерді қорғай, аялай білуге тәрбиелеу.	1

25	"Құстар ұшып келгенде".	Балаларға құстардың пайдасы туралы мағлұмат беру; құстардың түрі, тіршілігі туралы білімдерін кеңейту; сөздік қорларын молайтып, есте сақтау қабілеттерін арттыру; құстарға қамқор болуға, қорғауға тәрбиелеу.	1
26	"Сиқырлы су".	Жер бетіндегі барлық тіршілік иелеріне судың маңызы туралы түсініктерін қалыптастыру; балаларды судың қасиеттерімен таныстыру; судың қасиеттерін бақылау жүргізу арқылы түсіндіру; сана- сезімін, ақыл-ойларын, зейінін көру, есту, қабылдау қабілеттерін дамыту; өлі табиғатқа деген сүйіспеншілікке, табиғатты қорғауға тәрбиелеу.	1
27	"Ағаштан не жасайды?"	Мақсаты: ұлттық салт-дәстүр, әдет-ғұрып жайында қарапайым түсінік беру; ата-бабаларымыздың кейінгі ұрпаққа мирас еткен асыл мұрасын қадірлеп, қастерлеуге, қасиетін түсінуге баулу; балаларға ұлттық ыдыстары туралы түсінік беру; тәжірибе арқылы ағаштардың қасиеттерін анықтау; балалардың ой-қиялының, шығармашылық белсенділігінің дамуына ықпал ету; балаларды еңбекқорлыққа тәрбиелеу	1
28	"Зергерлік бұйымдар".	ұлттық қолданбалы өнер туралы, алған түсінігі мен әсерлерін түрлі жолдармен жеткізу, балалардың ұлттық бұйымға деген қызығушылығын, сана-сезімін, ынта-жігерін арттыру, зергерлік бұйымдармен таныстыру; сөздік қорын молайту, есте сақтау қабілетін дамыту; өнердің бәрі адам баласына қажет дүние екендігін түсініп, білуге тәрбиелеу.	1
29	"Жұлдыздар әлемі".	Өлі табиғаттың түрлі нысандарын бақылау; балаларға жұлдыздар әлемі туралы жалпы түсінік беру; сурет бойынша әңгіме құрастыруға үйрету; ойлау қабілетін, қызығушылығын арттыру; еңбекке деген кұштарлығын ояту, үлкендердің еңбегін сыйлауға тәрбиелеу.	1
30	"Жер - ортақ үйіміз!"	Жер планетасы және ғаламшардағы адамдардың өмірі туралы түсініктерін қалыптастыру, әртүрлі елдер мен ұлттарға қызығушылық пен құрмет сезімін ояту; балалардың сөздік қорын кеңейту; шығармашылығын дамыту; әлемнің мәдениеттерінің бай алуандығын құрметтеуге, қабылдауға және дұрыс түсінуге тәрбиелеу; достыққа тәрбиелеу.	1
31	"Көктемгі ағаштар".	Ағаштар туралы білімдерін кеңейту, ағаштарды ажырата білуге үйрету; ағаштардың маңызы туралы білімдерін кеңейту; көктем мезгілінің ерекшеліктері туралы	1

		білімдерін толықтыру; сөздік қорын, ойлауын дамыту; ағаштарды қорғауға деген құштарлықтарын ояту, өсімдіктер әлеміне сүйіспеншілікке тәрбиелеу	
32	"Тірі және өлі табиғат"	Тірі және өлі табиғат туралы білімдерін кеңейту; қойылған сұрақтың дұрыс жауабын табуға үйрету; қызығушылығын, есте сақтау қабілеттерін, шығармашылық қиялын дамыту; адамның табиғатпен байланысын және өзара әрекетін анықтау; табиғатқа қамқорлық қатынасты тәрбиелеу	1
33	"Асқар таулар"	Балаларды қоршаған орта туралы білімдерін бекіту; табиғат, тіршілік, қоршаған орта арасында байланыс жайлы түсініктерін қалыптастыру, балаларға тірі және өлі табиғат жөнінде білімдерін кеңейту.	1
34	"Әсемдік әлемі"	Балаларға гүлдер туралы, соның ішінде дала, бөлме, емдік қасиеті бар гүлдері туралы түсінік беру; суреттерін көрсете отырып, құрылысымен таныстыру; балалардың қиялын, ой-өрісін, зейінін дамыту: ұқыптылыққа, әдемілікке тәрбиелеу.	1
35	Бөлме өсімдіктер"	Балалардың өсімдіктердің өсу және даму жолдары туралы түсініктерін қалыптастыру; балаларды сепкішпен су шашуға, дымқыл шүберекпен өсімдіктердің шаңын сүртуге үйрету; сөздік қорын байыту; жұмысты ұқыпты орындауға тәрбиелеу, тіршілік иелеріне қамқорлық жасауда жауапкершілік таныту.	1
36	"Қош келдің, жаз!"	Жаз мезгілінің ерекшеліктері туралы түсінік беру; байланыстырып сөйлеуге, сурет бойынша әңгіме құрастыра білуге үйрету, саусақ жаттығуын жасату арқылы қолдарының саусақ ұсақ моторикасын жетілдіру; есте сақтау қабілеттерін дамыту; туған жер табиғатын сүйе білуге тәрбиелеу.	1